

هرگاه خود افراد اقدام به خرید و فروش نمایند، در صورت بروز اختلاف و مراجعه به دادگستری، امکان تکذیب موارد ادعایی از طرف مقابل وجود دارد اما با وجود کارشناس، حضور در بنگاه و انجام معامله در آنجا، حداقل می‌توان از شهادت بنگاه در جهت اثبات موارد ادعایی خود استفاده نمود.

به منظور جلوگیری از بروز مشکلات آتی، باید قبل از مراجعه به بنگاه اتومبیل، از واقعی بودن آن و تابعیت آن از صنف مزبور مطمئن شد. در اکثر فرم‌های مخصوص انتقال، قید گردیده که «این قرارداد بدون مهر و امضای مسئول بنگاه از درجه اعتبار ساقط است». بنابراین پس از تنظیم سند، باید دقت شود که حتماً مهر بنگاه در سه نسخه قرارداد درج گردد.

■ رویه معاملات بنگاهها

بنگاهها به چند صورت در مورد داد و ستد اتومبیل عمل می‌کنند؛

۱- در حالت متداول خریدار و فروشنده به همراه اتومبیل در بنگاه حضور دارند. در این حالت متصدی بنگاه پس از بررسی و شناسایی دقیق، تطبیق مدارک با اتومبیل مورد نظر و اخذ مدارک، پس از توافق طرفین بر روی قیمت، قرارداد مربوطه به فروش را تنظیم می‌کند. طرفین هم در همان محل با مطالعه قرارداد و آگاهی از شرایط، اقدام به امضای قرارداد نموده و خود متصدی نیز قرارداد را امضاء می‌نماید. مدارک مورد نیاز برای معامله عبارتند از؛ سند مثبت مالکیت فروشنده که می‌تواند سند قطعی یا وکالت از طرف مالک اصلی باشد و به طور کلی سندی که دلالت و یا حقانیت فروش فروشنده باشد. همچنین کارت اتومبیل و . . . این قرارداد در سه نسخه تنظیم می‌گردد که یک نسخه به خریدار و نسخه دیگر به فروشنده داده شده و نسخه سوم نیز نزد متصدی بنگاه نگهداری می‌گردد.

۲- گاهی فروشنده اتومبیل به بنگاه مراجعه و اعلام فروش می‌کند. متصدی بنگاه پس از بررسی اتومبیل، ممکن است خودش آن را بخرد. در این صورت قرارداد مربوطه به نام متصدی بنگاه (به عنوان خریدار) تنظیم می‌گردد. گاهی هم ممکن است بنگاه از خرید اتومبیل به صورت مستقیم خودداری نماید. در این صورت فروشنده پس از توافق متصدی بنگاه، می‌تواند اتومبیل خود را به طور امانت در آنجا قرار دهد تا به فروش برسد. در این حالت فروشنده بهتر است سند معتبری دال بر امانی بودن آن اخذ کند تا در صورت سوءاستفاده بنگاه‌دار و تصادف وی یا هر حادثه‌ای دیگر مسئولیت متوجه شخصی شود که از اتومبیل استفاده کرده است.

■ تنظیم سند رسمی انتقال

به خاطر اطمینان خاطر از انتقال معمولاً پس از تنظیم قرارداد عادی فروش در بنگاه معاملاتی اتومبیل، روز مشخصی جهت حضور طرفین در دفترخانه تعیین می‌شود تا طرفین در آن زمان در دفترخانه حاضر شوند و سند رسمی انتقال را تنظیم و امضاء کنند.

مدارک لازم برای انتقال رسمی سند مالکیت اتومبیل در دفترخانه عبارتند از: ۱- سند مالکیت فروشنده یا وکالت نامه رسمی از مالک خودرو ۲- عدم خلافی اتومبیل از جهت شماره گذاری، موتور، شاسی، پلاک و . . .

۳- فیش مربوط به پرداخت عوارض شهرداری ۴- فیش مربوط به پرداخت مالیات ۵- در صورت لزوم، استعلام از آگاهی جهت مشخص شدن وضعیت اتومبیل. در صورت عدم حضور فروشنده، خریدار باید «گواهی عدم حضور فروشنده» را دریافت کند. در صورتی که زمان و مکان حضور در قرارداد عادی مشخص نشده باشد، خریدار می‌تواند از طریق اظهارنامه‌ای، زمان و دفترخانه معینی را مشخص و از فروشنده گواهی عدم حضور فروشنده را از دفترخانه مزبور اخذ کند. پس از آن خریدار می‌تواند به دادگستری محل اقامت فروشنده یا دادگستری محل وقوع عقد مراجعه و دادخواستی مبنی بر «الزام خوانده به تنظیم سند رسمی» تنظیم کند و پس از ابطال تمبر هزینه دادرسی و ضمیمه نمودن دلایل و مدارک خود، آن را به دادگستری تقدیم نماید. در صورتی که خریدار وجه اتومبیل را به فروشنده پرداخت نکرد وی می‌تواند قرارداد فروش را فسخ و تقاضای استرداد اتومبیل را نماید. در صورت امتناع وی فروشنده می‌تواند علیه خریدار اقامه دعوی کند.

◆ هزینه های دادرسی

قوه قضائیه موظف است کلیه درآمدهای خدمات قضائی از جمله خدمات مشروحه زیر را دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید:

۱- در هر مورد که در قوانین حداکثر مجازات کمتر از ۹۱ روز حبس و یا مجازات تعزیری موضوع تخلفات رانندگی می‌باشد از این پس به جای حبس یا مجازات تعزیری حکم به جزای نقدی از ۷۰ هزار و یک ریال تا یک میلیون ریال صادر می‌شود.

۲- هرگاه حداکثر مجازات بیش از ۹۱ روز حبس و حداقل آن کمتر از این باشد دادگاه مخیر است که حکم به بیش از سه ماه حبس یا جزای نقدی از ۷۰ هزار و یک ریال تا سه میلیون ریال بدهد.

۳- در صورتی که مجازات حبس با جزای نقدی توأم باشد و به جای حبس و مجازات تعزیری جزای نقدی مورد حکم واقع شود هر دو مجازات نقدی جمع خواهد شد.